LIBRECITJA „KORÇA"

ILIADE E OMIRIT

KENGE E PARE

KËNGE PREJ:

Naim be Fraeerit.

Otypur heren e parc prej eoqerise „DITURIA"
me 1896 ne Bukureet.

KORÇE
Otypur ne etypeskronjen „Korça" Mihal S. Xoxe
1912.

RABOJ I NDIHMETARËVET.

KORÇË.	Gr. p.
Θanas Visso Mborja	2.—
Guri Perikë Kreepani	2.—
Ph. B. Qennedy	2.—
Mersin Arapi	2.—
Sotir Θ. Treska	2.—
Qemal sanjoλasi Koloqë	2.—
Θoδoraq Gaqi Kotta	2.—
Dimitri V. Robo	2.—
Mitkë Eftim Dienica	2.—
Abdi Mustafa bej	2.—
A. Piro Korça	2.—
Kristo Karbunara Vlorë	2.—
Θoma Capo Berat	2.—

Nga Malet e Oqiperisë — Leskoviq.

Mbledur me perpjekjen e të ndyerit Spiro Belkameni në Kryengritje.

Teki bej Rusi	4.—
Tefik bej Avokati	4.—
Petrev bej Seit Pasa	6.—
Mehmet bej Qani bej	10.—
Xemal bej Glina	2.—
Qemal bej Xomo	10.—
Rahmi bej Rusi	3.—
Beqir Sami bej Rusi	2.—

Nga Malet e Oqiperisë — Erseke.

Hysen Male Starja	2.—
Seit bej Starja	4.—
Riza bej Gostivieti	2.—
Jaup bej Starja	2.—

LIBRECITJA „KORÇA"

ILIADE
E
OMIRIT

KENGE E PARE

KËNGE PREJ:
Naim Be Frashëri

Ctypur heren e pare prej soqerise "DITURIA„
me 1886 ne BUKURECT.

KORÇE
Ctypur ne ctypeskronen „Korça"
1912.

BKSH

PAREΘENJE.

Omiri quhet' i at' i vjeroese, se vertet eote m'i par' i gith vjeeetoreve, qe dihene.

Θone se me pare nga Omiri ne Grekerit te vjetere ka qen' Isioði.

Isioði ka ekruare besen' e vjetere te Grekeret, q'e muare Peλasgiŋte, te cilete jane prindrit' e Cqipetarevet.

Isioði ðote qye lintne Perendit' e ouma, qe besonine ŋerezia qemoti, ðe si ube giðesija. Po Isioði s'e fitoj dot emerine, qe fitoj Omiri.

Per grekerit' e vjetere qe Omiri at' i vjereese, pa kombet' e tjere kieine me pare nga Omiri vjereetore. Ne guhet te Hindaset e te Kinaset ka vjerea me te vjetera nga te Omirit, te cilate sot jane keðyere ner guherat t'Evropese.

Omiri ka ekruare dy vjerea te gata, nga ato ŋera tregon luften' e Troese, e ðuhete Iliaðe, se qytet' i Troese qu-

hej ðe llo, pa m'at' emer' i ðane lliaðe vjerges' se saj.

Qytet' i Troese ka qene qemoti afre Kalipojese, q'egte sot ne Dardanelate. Mbret' i saj ne kohet te luftese ka qene Priami.

I bir' i Priamit Pari rrembeu Elenen' e bukure, te eoqen' e Menelλajt, q'ie mbret ne Miqinate. Mi kete nparje umbloðe giðe trimate e i vane Troese.

I par' i tyre ie Agammenua, i cili qe mbret' i Λaqeðemonise ðe velλaj i Menelλajt.

Po me trim e m'i zoti iete Aqilehti, i cili iete ne nga giðe mbreteret e Oqiperise, e cila ahere ie eum' e maðe.

Sindekur ðote ðe Feliks Zylieni, qe eete ne nga ekronesit e mbeðen ðe eum' i drejte:

„Oqiperija ka qene giðenje vend' i trimerise; Omiri atje pet Aqilehtine, Grekerija Aleksandrin' e mað, papa Evjenua i katerte Skender-Bene". Nga mbreterete, q'igine, rreð e rrotuλe, ca i vane Agamemnose ndihmes, ðe ca i vane Priamit. N'usterit te Priamit ie

i par' e me trim nga te tjerete Ektori, i bir' i Priamit.

Θone se kur lindi Pari ɛtjesete ðanc qe dote jete ngaj' e prisjes se mbreterise, p'andaj Priami posa lindi e dergoj ner male ðe urrit me barinte ne bagetit e nder pyje; po ube ne trim i mire e ne burr' i bukure ðe i dasur' i Perendive.

Ngajen' e luftes' e ðone kou:

Hyji, q'is m'i mad' i gjidc Perendive ðe i at' i atyre eðe i tere nerezise, e i bir' i motit, kis ftuare gjidc Perendite per dreke, po s'kis grisure vetem Ylyvere, q'is Perendi e zemerimit. Tek defrenine Perendite, Ylyveri erði ðe hoði ne mest te tyre ne molɛ t'arte, qe ðubete mol' e zihjes', ðe ða: Le t'a marre m'e bukur' e gjidc Perendive.

Ahere ungrine Ira, e cila is e soq' e Hyjit, Aferdita, q'is Perendi e bukurise, ðe Aðinaja, e cila ete Perendi e mendjese, eðe si-cila e doj molɛn' e arte per vethe.

Hyji, per me mos prisure, defrinne u ða molɛne te tri Perendive ðe i der-

goj te Pari, q'ie bariu i bagetisë, për të ndarë zihjenë.

Pari e mori moλënë dë po mejtohej.

Ira i dha: në m'a dënç mua, dotë t'ap gumë gë.

Adhinaja i dha: epma mua, të t'ap giđ' urtesinë.

Aferdita i dha: unë dotë t'ap më të bukurën' e giđë gravë.

Parit i pëlqeu fjal' e Aferditës, dë ja dha asaj moλënë.

Pa aferdita i ra përpara d'e epu të Menelaj, bindi Elen' e bukurë, q' ie më bukur' e giđë gravë, eje u ndihu, pa agtu e rembeu Pari Elenënë dë iku.

Duke kenduarë Omirë, mesojmë si rronim nerezija qëmoti e qys besoninë.

Në ato kohë besoninë gumë Perendi, m'i madhi ig Hyji, i cili iete i bir' i Motit; kig përzënë t'anë e mbretëronte vetë.

Hyji kig gumë gra, Perendit' ienë ça meskuj ca femra.

Moti ie i bir' i qiellit dë i deut, kig motërë dë grua Renë, Moti i hantë

giðe ç' piλte Reja, vetem tre djem ajo i epetoj soje: Hyjne, q' is Perendi e ðeut, Posiðone, q' is i detit, ðe Pλutone, q' is te i vdekuret.

Hyji kis mare eume gra e kis bere me sicilene eume femije.

Po keto te giða ka ene te pøehte: fjala vjen: Hyji iste fuqija, is baskuare me urtesine, e kis bere Paqene ðe Drejtesine etj. etj.

Apoλoni is dieλi, Θeta is deti, Ilestua, q'is mjeeter' i hekuravet ðe i etepivet etj., is mali, qe dil soje zjar.

Apoλoni is ðe i par' i Musavet, te cilate iseine nente, e sicila is mburrones' e ne pune a mesonese.

Omiri nis Iliaðene duke ðene o Muse, o vase; i ðerret Kalopese, do-me-ðene Fjale-bukurese, t'i ndihne, se ajo eete Mesonese e vjerees se ngarjevet.

Kis eðe neres q'iseine gysme-perendi e gysme-neri, si Irakliu, Iasoni, Θiseu etj. Aqilehti is i bir' i Pileut ðe i Θetese, do-me-ðene is gysme-perendi, si ðe Enia, q' is ne nga giðe mbretrete, te cilete, i ndihne Priamit,

kiɛ meme Djanenɛ do-me-ðenɛ, Hanenɛ henenɛ q'iɛ Perendi e gahut.

Iroðoti ðote se besenɛ grekerit' e vjeterɛ e muarrɛ nga Pelasgetɛ, tɛ cilete janɛ si ðamɛ Oqipetaret' e vjeterɛ ðe fjalet' e besesɛ e tɛ Perendivet i kanɛ rrenete nɛ puhete eqip, si Θeta, deti; Afroðiti, aferdita, se Aferdita iɛ YA' i mengezit; Djana, Hâne gegeniet.

Grekerit' e vjeterɛ nɛ kohet t' Omirit s'quheɛinɛ as grekɛ, as Elinɛ po D'anjiɳ, Ahajiɳ etj.

Grekerit' e vjeterɛ nuk' ieinɛ nga far' e Pelasgiɳet, po ieinɛ si ðote Ouqiðiði tɛ mbledurɛ nga Finiku, nga Egypta etj.

Falmajeri ðote se ðe grekerit' e sotmɛ s'janɛ nga far' e grekeret tɛ vjeterɛ, se far' e atyre cotɛ ouarɛ, po janɛ nga Slavere, nga Vleh etj.

Kesi farɛ besee kieinɛ qenoti ðe Oqipetaret' e vjeter' eðe Latinet' e Kombet' e tjerɛ.

Po Perendit' e tyre ðe besa e perraleteɛ janɛ aqe iɛ ouna e aqe tɛ gata, sa ðua se janɛ pa funt.

Per Perendite kieine faletore, q' i erbenine, ãe faletore q'u falesine ner to e u lutesine, u benin statete pej guri, u ãerrnine berra, nga nonε here ãe neres!

M'i maã i kaniskut qe ãerej is qe qint qes.

Ne faletoret is nε vent i zbuluarε, q'atje i piqnine miserate, po veç cikma ãe era u vij Perendive, pa miet' e hanine vete.

Kur hynin' e falesine nε faletoret, lahesin' e ndrohesine.

Otjesete kieine miqesi me Perendite, q'u mesonine piãe punete, qe dote ngarnine; sindekur eoheme Kaλhene ne Iliaãet.

Iliaãa tregon, si ãame, luften' e Troese; a, si ãone ca, lufterat e bera nε mest te Peλaspiqet, se piã ata kombe iseine nga Peλaspiqte; a, si ãone te tjere, lufterat e Asise me Evropene; se Asija ka qene ne lufte me Evropene nga here.

Tri her' e kane epetuare nga Asija Evropene Oqipetarete:

Aqilehti mundi Troasitë, Aleksandr' i maĕ Persanetë, Skedër-Beu Tyrqitë.

E dyta vjerë' e Omirit ëstë Oĕiseja, e cila rrefen brengën' e Oĕiseut, të mbretit Iĕaqit, me të kĕyerë nga Troa në mëmëdhet të ti.

Omiri Oĕisenë e këlëet ĕë në atë jetë e na rrefen ç'pa e ç'gjet atje.

Të noçmitë besoninë ĕë jetënë tjatërë; shpirti vij së pari në skëterrët, mundohej atje pas mëkatësë, që kiç bërë në këtë jetë, pastaj dil në parrajsë e cila iç giĕë shesë të lulëzuarë.

Kur doj shpirti' të vij sërish në këtë jetë pij ujët' e ng lumi, q'i ĕoginë Laĕit ĕë laĕitë e haronte giĕë të ëkuaratë, e zij raĕë të re.

Nderon pakë Oĕisja nga Iliaĕa, p'andaj kanë ĕënë, se vjerëctor' i Oĕisjesë ëstë tjatrë e Iliaĕës' ëstë tjatrë; po të tjerë ĕonë, që Iliaĕën' Omiri e ka bërë në djaleri e Oĕisjenë në plegëri, e nga vërsa ka ngarë ndryshimi.

Ëonë se Omiri rronte ng mijë vjet përpara Krietit, ĕe luft' e Troësë që bërë dy qint vjet përpara Omirit.

Ne kohet t' Omirit nuku kis ekrofa guha Greqiete, pastaj i pru Kaðmua ekrofate nga Finiku, po Omiri ne pleqeri is i verbere ðe endinte dere-medere, duke kenduare vjersat' e Iliaðes' e t' Oäisjese; p'andaj nerezija i dinine se jastesmi, e Likurgua mbret' i Spartese, i mbloði me pasdaj.

Eðe memeðeu i Omirit nuke dihete mire, po done me tepere, se is nga Smirna.

Pete done ðe eume here q'Omiri s' ka qen' i vertete, po keto kenge isine ne per gojet te nerezise e pastaj i mbloðe, eðe ngize ne vjersetor ð' e quajtne Omir.

Nga ata, qe s'kane besuare qenjen e Omirit, ca kane done qe Iliaða ðe Oäisea u bene pas Aleksandrit te maä ne qytett t' Aleksandrese: umbloðe eume te diture e i bene ðe ngize ne Omir te pa qene.

Ata qe besojne qenjen' e Omirit done q' Aleksandr' i maä Iliaðen' e dij te tere se jastemi.

Eðe qytet' i Troes' e luft' e saj

ca kohe me pare zihesine si te npizura, po me pasdaj q'e rremihne ate vent de gene demelet' eqyletit de sume plaçka brenda ne det te luftese, u kupetua, se qyteti ka qene de lufta ka ngare vertet. Kejo pun ube ne deemim' e forte per ata qe dyemonine.

Aetu de Omiri ngau te kete qene vjeresetor' i vertete i Iliadese de i Odisjese.

Iliada, si de Odisja, ndahete ne qezet e katre cope pas ekroqavet grecjete, de ç'do cope ka emrin' e ve ekrone.

Keto vjersa kane veteme mase, pa rrjeete nuku kane, se qemoti s'dihej fare rrjesta, ede sot eume vjeresetore t'Evropese ekruajne vetem ne mas e pa rrjeete.

Oone se rrjeeten' e kane çpikure Arabete.

Ede ne kete cope, q'e kdyene eqip. e beme me mas' e pa rrjeete per me mos merguare nga rreq' e saj

Pas Omirit kan' ardure n'Ellade

vjersetore sume, si Pindari, Evripidi Sofokliu etj.

Pas Grekeret jane qyteteruare Romanete, vjersetor' i par' i Romanevet eshte Virgili, i cili duhete Omir' i dyte, qe ka shkruare Eniadene, duke vature pas gurmevet t' Omirit.

Pas Virgilit eshte Horasi, Petrarku etj.

Si uperhap krieterimi, i humpne besat' e vjetera, n' Itali doli vjersetor' i pari Danti, qe ka shkruare Parrajsen' e sketerrn; pas ati eshte Tasi, qe shkoj luftat' e Ierusalimit.

Keta vane mi gurmet t' Omirit e te Virgilit, po bes' e re s'kiete cijen e besavet te vjetera ne vjersat.

Pas ketyre eshte vjersetor i Ingilteresc Miltoni, i cili ka shkruare Parrajsen' e humbure.

Pas ketyre vine vjersetoret' e sume te qid Evopese. Ne mest te ketyre ngan te mbarre kryene per jete Lamartini.

Arabete kane mare sume gerra te diturise nga Elinete, pane vjersete

mbajtnë menyrën' e tyre veçan.

Janë cume vjershtor' Arabë, po më të mirë janë vjershtorët' e Persisë, dë m'i mir' e m'i madh' i tyre është Firdevsiu, i cili ka bërë Qahnamenë, që rrefen ngarjet' e mretërivet të Persisë fort bukurë, dë duhetë lurt' i vjershtorevet.

Firdevsiu është goku i Omirit dë i Virgilit.

Pas Firdevsiut vinë Enveriu, Nizamiu, Sadiu, Attari, Xamiu, Hafiz' i Qirazit etj. etj.

Po s'e ka arritur as një Firdevsinë.

Më nga giithë vjershtorët' e Persisë ka dënë:

Tre vjershtorë kanë xbriturë nga Perendija, Firdevsiu, Enveriu edhe Sadiu.

Vjershtorët e tyrqet kanë vaturë pas menyrës' e gurmevet të vjershtorevet' të Persisë.

Në mest të këtyre, vendinë më të lartë e ka zënë Fuzuliu, i cili quhetë Mret' i vjershtorevet.

Pas ati vinë Bakiu, Nabiu etj. etj.

Sindekur me ç'do pune ka ndryshime ne mest te lindjes' e te perendimit, actu de ne menyret te vjershavet.

Vjersh' e Asise ka bukuri te made shije te shume, rrjeshte te mire, mase te pelqyere, fjale te xgedure e lodra te ndryshme.

Po vjersh' e Evropese ka mejtim me te larte; eni te gide kane vjefte me vethe.

Nga ç'do fare vjershe, qe ka n'Evrope, ka de n'Asi, veç kenget' e deatrose nuku jane se deatro s'ka pasure myslimanerija.

Ne mest te vjershetorevet te Oqipetise ka zene kryene Hasan i Zyk-Kamberit; pas ati jane: Nezimi, Hixretiu etj. etj.

Po te gide kane bere faj, qe s'falete, e te mete, qe s'ndjehete kurre. Kane perzjere guhen' e bukure shqip

me fjale te huaja! Puha jone duhete ekruare fjeste eqip, se fjalet e huaja e ermetojne eume.

Pse e pere puha jone â'e bukure eume, ka fjale fort te mira per te vene ne vent te fjalevet te huaja.

BKSH

ILIADË E OMIRIT.

KËNG' E PARË.

O vasë! kendo menine
E Aqileht Kordëtarit,
Që ne sume të keqija
Ahajinț' i stû e skreta,
Be sume spirtra trime
I dergoj ne até jete
Të burravet, edhe trupat
Ngrenje uâ beri qenet,
Edhe giđë spesërise.
Umbarua ăenj' e Hyjit
Kur u ndane duke zihur
Se pari ne mest të tyre
Agamemnua, mbret'i ndjere
Ë' Aqileht' i Zotëruar.
Kush i vû vaλë të zihen
Ngaha giđë Perendite?
Djal' i Ditos' e i Hyjit,
Apoλon siget' erpendi.
Se jû zemerua mbretit,
Pa dergoj smundjen' e keqe
N'ushterit' e bota vdîste,

Sepse i pat ɛarɛ mbreti
Hrisnɛ, faletor' e tija,
Kur erđi per tɛ ɛpɛtuar
Vaɛɛzen' e ti tɛ daɛur
Nd' anijat tɛ Ahajinet,
Kiɛte sjelɛ đe kanisqe
Oume đe mbante ner duar
Mi ɛkop tɛ ti tɛ floriɲtɛ
Kuroren' e Apolonit
Qɛ heđ ɛigeta sɛ largu.
Pa ulut giđ' Ahajinet,
E djemet t' Atreut nɛ ɛume,
Q' iɛine barinet' e tyre.
„Djemt' e Atreut! e ju giđɛ
Ahajiɲ! o pulpe-mirɛ!
Juve đençin Perendite,
Qɛ rrine nɛ malt t' Olimbit,
E marçi qytetn' e Troes,
Eđe tɛ kđehi ɛendoɛɛ!
Бe mua vaɛen' e daɛur
M' epni e merni kanisqet,
Nderoni tɛ bii' e Hyjit,
Apolon ɛigetetarɛ."
Γiđɛ Ahajiɲtɛ deɛne
T'a nderonin faletorɛ,
E tɛ marrɛne kanisqet;

Q' iginc tɛ mira gumɛ;
Perveç mbretit, Agamemnos
S' i erd mir' ed' e perzuri
Duke gar' e duke denc
Qumc fjalc tɛ kɛqija.
„Plak! i da, mos tɛgoh prapɛ!
Nɛ Anijat t' Ahajiɳɛt,
A tani, duke mɛnuar!
Apo scrig duke kdyer!
Se pasdaj s' tɛ bɛjnɛ punɛ
As stapi yt i floriɳtɛ,
As kurɛr' e Apolonit!
Atɛ nuk' e lɛgoɳ unɛ
Pa plakur lark mɛmɛdeut
Nɛ Argo, mɛ gtɛpit time,
Duke ndrejtur mua glatnɛ,
E duke bere pelhurɛ;
Po hiqu tutje de ike,
Mos mɛ zɛmɛro mɛ gumɛ!
Nɛ kɛ dɛsirɛ tɛ kdehes
Mɛ gtɛpi gendos' e mirɛ."
Keu i da, pa u tremp plaku
D' e dɛgoj fjalen' e mbretit,
Papo iku duke marɛ
Anenɛ gterpɛ me rerɛ
Tɛ detit plot fiɛɛlimɛ.

Pa pastaj si u mergua,
Ju lut e cum' i ða plaku
Apolonit, qe e poli
Lito lec-bukura vete.
„Degome! ô hark-ergentle!
Zot' i Hrisos e i Qilit!
Q'egte qytet i uruar,
Mbret i forte i Tenedit!
Ndihmes i Smindes se bukur!
Ne te ngreha nonje here
Faletore bukuroce,
A ne te kam djegur kofce
Te majme demas e ðive,
Mbarome kete deeire.
Let' i paguajne lotte,
Qe derð une D'anainte
Me cipetazet' e tua. . . "
Keu i ða e ju lut Hrisi,
Pa e depoj Apoloni,
Eðe xbriti nga Olimbi
Me zemere t' iðenuar;
Tek ikente, po kerdisnin
Cipetar, q'i kis ner supe!
Erði poste posi nata,
Ndeη merguar' usterise,
Pastaj hoði ηe cipete!

Vinte vrɛngɛλim' e keqe
E ɛipetɛs sɛ floriɳtɛ!
Muɛkat goditi sɛ pari,
Eðe qentɛ vraparakɛ,
Pastaj nisi e goditte
Me ɛipetazɛt' e hoλa
Uɛtɛtarɛtɛ pa zjaret
E tɛ vdekuret tɛ dendur
Dipɛɛin e tɛ pa prerɛ.
Nɛntɛ ditt n'uɛtɛrit vinin
Oipetat e ati Zoti,
Tɛ ðetɛnɛ Aqilehti
Ooket i mbloði nɛ mbleðɛ,
Se ja dergoj ner ment Ira,
Perendesa ãɛrɛ-barðɛ,
Q'i vij keq per D'anaiɳtɛ,
Se i ɛihte qɛ po vdisnin.
Si u mbloð' ata tɛ tɛrɛ,
E zuri sicili vendin,
Pa u grit nɛ mest tɛ tyre
Be ða Aqilelht' i çpejtɛ,
„O i bir' i Atreut!
Mɛ ngan tani se kot erðmɛ,
E do tɛ kðehemi prapɛ,
Nɛ ɛpɛtofeim dot nga vdekja,
Se smundja ðe lufta baekɛ ja.

Po i ɕuajn' Ahainte!
Po pa jake te kerkojme,
Otjes a falctore te pejme,
A no ɳ'enderre-rrefenes,
(Se ð'endera vjen nga Hyji),
Te pyesim te na ðote,
Perse valɛ Apolɔni
Pɛte zemeruar kaqe?
Mpɛon se do ne qint qe valɛ,
A per none tjater fole?
A nos do te mare cikme,
Pej ðene, a pej ðie te majme,
Aetu pastaj t'a mergone
Pej nes smundjen' e keqe".
Keu ða ðe ndeɳ Aqilehti,
Pa u ngrit ne mest te tyre
Kalha i bir' i Θestorit,
Q'ie m'i mir' i piðe etjeset,
Pa 'dij ç'jan' e ç'kane qene,
Eðe piðe ç'dote behen,
Papo i pruri ne Troɛ
Koritat' e Ahajinet
Me etjescrit, qe i fali
Apolɔni drite-ðenes.
Ky per te mirɛt te tyre
Zu fjalene duke ðene:

„Aqileht! ɲiku i Hyjit!
M' urðeron, tɛ rrefeɲ unɛ
Zɛmɛrimn' e Apolonit,
Tɛ mbretit ɕipetɛ-heðɛs,
Dot'a ðem, po epmɛ fjalen,
Ti vetɛ ðe pɛrgɛrohu,
Qɛ mɛ kɛ pɛr tɛ mburruar
Бe me duar ðe me fjalɛ,
Se mɛ ŋgan kam pɛr tɛ pɛikur
Иɛ burrɛ, qɛ mi Arjiɲtɛ
Ka fuqi tɛ maðʼ e ɡiðɛ
Ahajiɲtɛ e dɛɡojnɛ;
Se ɲɛ mbret kur zɛmɛronet
Mɛ ɲeri, q'ɛɛtɛ m'i poetɛ,
Tɛ Jemi ðe n'e puɕoftɛ
Atɛ ditɛ zɛmɛrimnɛ,
Munt t'a mbaɲɛ nɛ kraheruar
Eðe mɛ pastaj t'a nxjerrɛ;
Ti tani mejtohu mirɛ,
A munt tɛ mɛ ɛpetoɕ soje".
Pa kɛti duke pɛrpiɡur
Aqilehti kɛmbɛ-çpejtɛ:
„Θuaj, i ða, me sy hapur
Ç'do ɡɛ di tɛ Pɛrɛndive,
Se nukɛ, pɛr Apolonɛ,
Pɛr tɛ daɕurin' e Hyjit,

Qɛ ti, kaʎhɛ, duke falur
Ati, u rrɛfen tɛ ðɛnat
Ahajiɳet, ɳeri kurrɛ,
Sa jam gaʎ e ɢok nɛ jetɛ
Unɛ nga giä' Ahajiɳtɛ
S'tɛ nget dot ty ndɛr korita,
Бe Agamemnua nɛ qoftɛ,
Qɛ hiqet n'i maä nga giðɛ".
Kɢu i ða, p'ahere mori
Trimeri ɛtjesi, qɛ s'kiɛte
Ook nɛ jetɛ, eðe ðotɛ:
„S'inpɢon e nuk u zɛmɛrua
Pɛr ɳɛ qint qe a pɛr tjatrɛ,
Po pɛr faletor' e tija,
Q' Agamemnua ja ka ɢarɛ,
As vaɢɛnɛ s' ja leɢojti,
As kanisqetɛ s' ja mori,
Pandaj ða e dotɛ apɛ
Oigetɛtarri mundimɛ,
Бe nukɛ do t'a ðeboɳɛ
Smundjenɛ nga D' anajiɳtɛ,
Pa ðɛnɛ vaɢɛn sy-zezɛ
T' et, q' e do ɢumɛ pa pagɛ,
E nɛ Hrisɛ pa dɛrguar
Иɛ falje pej ɳɛ qint-qevɛ.
Ahere mase e bindim,

Бe mase mundim ta xbutim."
Keetu ða Kaλha ðe ndɛɳi,
Pa ungrit nɛ mest tɛ tyre
I biri trim i Atreut,
Agamemnua, mbret' i ndjerɛ,
Iete iðɛnuar ɛum',
E zɛmɛrn' e kiɛ tɛ zezɛ,
Бe mbuɛur me zɛmɛrime,
Eðe syt' e ti si zjari
Po lɛɛonine ɛkendija,
Oikoj Kaλhene se pari
Me sy t'eger duke ðɛne:
„Otjes i tɛ ligavet! kûrre
S'me ðe ɳe fjalɛ tɛ mire,
Po ke giðɛɳe dɛɛire
Pɛr tɛ ðene tɛ keqija!
As fjalɛ ðe ger me sonte
As pune bere tɛ mire,
Pa ðe tani etij' e ðua
Perpara giðɛ Ahajiɳet
Si nuk i prita ðuratat
E vaɛes sɛ Hrisit une,
Nga ajo qe kam dɛɛire
Tɛ ndoðet nɛ etepit t' ime,
Andaj na ða tɛ keqija
Oipetɛ-héðusi neve!

Vertet ãe nga Klitemnistra
Qe e kam grua, me sume,
E dua, se po m'e poete
Seet' as nga mendj'as nga stati
Si eãe nga bukurija,
Sindekur eãe nga punet.
Po me giãe kete prape
Dot' a ap n'egte nevoje,
Te sendoset' une dua,
Jo humbjen' e ueterise,
Po beni gati per mua
Çpejt ne ãurate te vjyer,
Qe nga giã' Arjinte vetem
Une te mos mbes pa Pjese,
Se s'eet' e uães, e sihni,
Plaçka ime vete getke."
Kau ãa, pa kãehet, i ãote
Aqileht' i Zoteruar:
„I bir' i Atreut m' emre!
Qe je me makut nga giãe,
Qyo Ahajin spirt mbeãente
Te t' apene plaçke vale?
Nuk' e dime, qe te kemi
Tekundi plaçke te pechur,
Sa muarme nga qytetet,
Ja perndame ueterise,

Eðe po e uðes s'eele,
Qe te perbliðene prape;
Po ti kete Perendise
Dergoja, pa Ahajinte
Dote t'apene me eume
Ne na ðente no ne here
Hyji, te eljem ne dore
Qytetin e Troes se forte."
Keu ða, pastaj Agamemnua
I pergigjet duke ðene:
„Aqileht! qe ke fygyre
Perendij' e je i mire,
Mos ki te tille deshire,
Se s'me genjen dot ti mua
S'me ekon e s'me bint dot kurre,
Apo do ti te kes pjese,
Une te mbes duar-dale,
Pa me ekrengon per te ðene?
Ne qofte qe Ahajinte
Opirt-mbeðen te m'apin mua
Plaçke, qe te me pelqene,
Be t'a vlene ate, mire,
Ne mos, dote vete vete,
Te mar t'enden' a te Ers,
A pjesen e Oäisese,
T'a bije, ðe ati, mase,

Qe t'i vete, dot' i viɲe
Rende po per kete pune
Do te mejtohemi prape.
Tani ja-ke-ni te xbresem,
Ne dett ɲ'anije te zeze
E brenda ne te, te veme
Lopate-heqes te xpeđur,
Be ɲe qint qe te bekuar,
Pa đe te bijen' e Hrisit,
Vaeezene bukoroee.
I pare ner tâ te jete
He bure me ment i mire:
"Ea, a Iđomeneu,
Apo vete Ođiseja,
A ti, i bir' i Pileut,
Me trimi nga giđe burat,
Qe te sjelle ne meeire
Apollone drite-đenes."
Keu đa, p'ate Aqilehti
Me veetime te tmeruar
E gikojti duke đene:
„O i veeuri ne turpe!
O makuti lakmoɲes!
Qye no ɲe nga Ahajiɲte
Me deeire fjalen tende
T'a depoɲ' e te mar' uđe,

A tɛ lɛftoŋɛ me trima?
Unɛ kɛtu nuku arçɛ
Me Troasit kordɛtarɛ
Tɛ lɛftoŋ, sɛ faj s'mɛ kanɛ,
As lopɛtɛ mɛ dɛbuan,
As kuajtɛ gër sot kurrɛ,
As nɛ bimërat tɛ Fðisɛ
Pɛλorɛ ðe burra-maðe
No ŋɛ dɛm s'mɛ kanɛ bɛrɛ;
Se ka male hije ɕumɛ
Nɛ mest e dete plot valɛ.
Po ty, makut! pas tɛ ramɛ,
Erðmɛ pɛr tɛ miren tende,
O sy-qen! qɛ tɛ fitojmɛ
Nderr' e Menɛλajt ðe tendin
Erðm' e ti pɛr kɛtɛ punɛ
As pɛrpiqɛɛ, as nejtohɛɛ;
Veç asaj, mɛ trɛmp ðe mua,
Θua tɛ niarç pjesen t'ime,
Qɛ pɛr tɛ kam vuar ɕumɛ,
E m'a ðanɛ Ahajiŋtɛ!
Unɛ me ty baraj kurrɛ
Plaçkɛ s'mar, kurdo qɛ vɛnɛ
Qytet tɛ pasur nɛ dorɛ
Tɛ Troaset D'anajiŋtɛ;
Po mɛ tɛ ɛumen' e luftɛs

Duart' e mija e bejnë,
Kur vjen rada per të ndarë,
Merr ti më teper pjesë,
Unë këhem ner anijat
Me pakë, po i gezuar,
Si loðem duke leftuar.
Po tani nisem per Fðie,
Se ceta eume më mire
Në memëdet të vete
Më anijat krye-këyer,
Se po s'munt të turperohem,
E të rri të të mbleð plaçkë
Ty të eum' e ge të maðe".
Keu ða pa ju perpiq mbreti
I trimavet dyke ðenë:
Vertet ike, kur t'a k'enda,
Be unë nukë të lutem,
Të mbetes këtu per mua,
Se unë kam ðe të tjerë,
Që mundin të më nderojnë,
Pa le Hyjnë mendje-eumë;
Më je më armik nga giðë,
Mbreteret, q i xgoði Hyji,
Se giðenë të pelqejnë
Zenja, lufta, vrasja, presja;
Eðe në ke fuqi eumë,

T'a ða ηε ηga Perendite.
Hiq ηε ηemεdet me εoket
Бe me anijat e t'ua,
T'u mbreteronç mir mi ðet,
Se per ty unε s'ηejtohem,
Бe n'uzemerofs ηe mua,
Unε s'dua tε di fare.
Po pa dεgo kete fjalε:
„Kur m'a kerkon Apolloni,
Q'ep drite, vasen' e Hrisit,
Atε ηe lundrat e mija
Do t'a dergoη ðe ηe εoket,
Бe unε dote viη vete,
E tε marr ηε tendet tende
Vrisiiðen-bukuroee,
Qε t'a kupetoε ðe vete,
Se jam ηj i mad nga ti unε,
Tε trembete ðe sicili,
Tε mos flasε ηε ηe mua,
ε nε ηε tε mos kuxoηε,
Tε ηε benet εok ηε jete."
Keu ða, pa ðe Aqilehti
U zemerua, e zemra
Jù ηda e ju bε dy copε,
Nε krahrort tε leεrtorme:
A tε heqηε perηehere

Qpatɛn' e prehtɛ nga miλi,
Tɛ tjerɛtɛ t'i pɛrndaɳɛ,
Agamemnonɛ t' a vrasɛ,
A tɛ muntɳɛ zɛmɛrimnɛ,
Eë vethenɛ t' a mbaɳɛ.
Tek kiɛ nɛ ment e nɛ zɛmɛr
Keto dɛsira tɛ tiλa,
Eë po hiqte nga miλi
Korθen' e rendɛ, kur erëi
Nga qiejtɛ Aëinaja,
Q' e kiote dɛrguar' Ira,
Pɛrɛndɛsa λɛrɛ-barëɛ,
Se i doj me giɛ zɛmrɛ
Tɛ dy, ðe pa çquar fare
Pɛr t'a giɛɳɛ pɛrpiqej,
I ndeɳi pas Aqilehtit,
Ë' e zu nga leɛrat' e verða
Duke ‹faqur' ati vetem,
Pa tjatrɛ ɳeri s'e ɛihte;
Qum' uçudit Aqilehti,
Ë' e duke këyerɛ prapɛ,
Nga vɛɛtimi temerr ɛume
Isaj Aëinan' e ɳohu;
Pa i ða, zɛ duke nxjerrɛ,
Keto fjalɛ fluturake:
„Pɛrse erëe ketu prapɛ,

O e bij' e Hyjit! vaλe?
Apo erðe per te pare
Qarjen' e te birt t' Atreu?
Dua te te ðem ηe fjale,
E cila dote mbarohet:
Me rgan se me kete earje
Çpejt dot' i pritete jeta."
Keetu ða, e m'anet tjatre
I ða Aðina sy-barða:
„Une nga qieλi arçe,
Te te pueoη zemerimne,
Ne bindeo; me dergoj Ira,
Perendesa λere barðe;
Se u do me piðe zemre,
E ηe per te dy perpiqet,
Po jak' e zihjene lere,
Korðen mos e nxir nga miλi;
Vetem me fjale te renda
Ouaj ç'eete per te bere,
Se dote te ðem ηe fjale,
Q'ajo eete per te mbaruar.
Ty dote t'apin ηe dite
Γe te vjyer' e te eume,
Tri pjese per kete fjale;
Po mbahu ðe bindu meje."
Keu i ða, pasdaj u kðye

Aqilehti kɛmbɛ-çpejtɛ,
E i ðа prap' Aðinasɛ:
„Dotɛ dɛgoɳ fjalɛn t'uaj,
O Perɛndɛsa sy-barðɛ!
Ndonɛsɛ jam zɛmɛruar
Oumɛ, sɛ kɛu ɛgtɛ mɛ mirɛ,
Ajy qɛ u dɛgon fjalɛn,
E vete pas Perɛndivet,
Bɛ ato at'e dɛgojnɛ."
Kɛu ða, ðe doren' ɛ rɛndɛ
Mi kordɛt t'ergɛntt' ɛ mbajti,
E nɛ miλt' ɛ ɛtyti prapɛ,
Pas fjalɛs sɛ Aðinasɛ;
Ajo kiɛ vatur nɛr qiej,
Tɛk gɛt giðɛ Perɛndite.
Aqilehti zû t'i fliste
Mɛ fjalɛ tɛ rɛnda ɛumɛ
Tɛ birt t'Atreut Agamemnos,
Nɛ zɛmɛrim tɛ mað' istɛ:
„Dejmarak! qɛ kɛ sy-qeni,
Θa, ɛ zɛmɛrɛ pɛj drɛri,
Ti kûrrɛ nuku kuxovɛ,
Tɛ dalç mɛ armɛ nɛ lufte,
E tɛ veç mɛ ɛokɛt baɛkɛ,
As nɛ uɛɛ mɛ tɛ parɛt
T'Ahajiɳet nukɛ vajte,

Se kjo tɛ duket myxyrɛ.
Po pɛr ty ɛstɛ mɛ mirɛ,
Tɛ rriɛ n'ueterit tɛ maðe
T'Ahajinet, eðe pjesɛn
T'u grabitç giðe atyrɛ,
Qɛ munt tɛ tɛ kðejnɛ fjalɛ,
Ti je mbret nɛrɛzi-hamɛs,
E mbretɛron mbi tɛ liqtɛ,
Pa ndryse ô Agamemno!
Ky dotɛ qe dem' i fundit!
Po dotɛ tɛ ðem ηɛ fjalɛ,
Бe be dotɛ bɛη tɛ maðe:
Pɛr kɛtɛ stap! qɛ mɛ kurrɛ
Nuku nxjer dot flet' e dega,
As munt qɛ tɛ mbiηɛ prapɛ,
Se flebtɛ ðe levezgen
Ja ka krasiturɛ rama;
Tani e mbajnɛ nɛ dorɛ
Ngaha djemt' e Ahajinet
Ata, q'u vunɛ nga hyji
Гykatɛs mɛ tɛ vɛrtetɛt.
Kjo, po be e maðe tɛst' a!
Pa ðe giðe Ahajintɛ
Pa tɛ ndygme no ηɛ herɛ
Aqilehtit dot' i kenɛ
Nɛvojɛ tɛ maðe ɛumɛ,

Po ahére s'munt t'u ndihnɛ,
Ndonɛse dotɛ helmohet,
Duke parɛ ɢumɛ syreɢ
Tɛ vrar' e mbɛ ãê tɛ ndɛrɛ
Nga Ektori trima-vrasɛs;
Ti zɛmrɛnɛ dot'a çqyeɢ
Nga helmi, qɛ nuk' i bɛre
Fare nder mɛ trimit t'fortɛ
Nga tɛ giãɛ Ahajinɛ."
Kɛu ãa ãe pɛr ãê e hoãi
Stapnɛ me flori tɛ ɛkruar,
E ndɛɳ, ãe mɛ anɛt tjatrɛ
Agamemnua mɛri mbante.
Nɛ mest tɛ tyre ahere
Ungrit Nestor fjalɛ-ɛmbli,
Fjalɛ-vɛnɛsi zɛ-bukur,
I Piλos q'i rriã pej guhe
Zɛ m'i ɛmbelɛ nga mjalti;
Ky po rronte, e dy breza
Tɛ ɳerɛzet fjalɛ ãenɛs,
Qɛ ieinɛ ndoãur baɛkɛ
Me tɛ nɛ Piλot tɛ pasur,
Tɛ tɛrɛ kieinɛ vdekur,
E tani po mbreteronte
Ajy pɛrmi bres tɛ trelɛ.
Ky pɛr tɛ miret tɛ tyre

Nisi fjalen duke ðenɛ.
„Opopo! ɳɛ zî ɛ maðɛ
Pɛ zɛ ðen' ɛ Ahajiɳɛt,
Nɛ dɛpofein kɛtɛ zihje,
Qɛ bɛnɛtɛ ɳɛ mest tuaj,
Fort ɛumɛ dotɛ gɛzohen
Priami ðɛ djemt' ɛ tija.
Pa ðɛ-troasit tɛ giðɛ
Dotɛ prehenɛ, sɛ juve
Kini emrɛ ðɛ ɳɛ mbleðje,
Sindɛkur eðɛ ɳɛ luftɛ,
Po mɛ dɛgoni, sɛ jini
Tɛ dy mɛ tɛ riɳ nga unɛ,
Unɛ ðɛ mɛ mɛ tɛ mirɛ
Ngaha juve jam pɛrzjerɛ,
E s'mɛ ɛpɛrnderuanɛ kurrɛ.
Me tɛ drejtɛ asiɛ burra,
S'pas' eðɛ s'kam pɛr tɛ parɛ,
Si Piriðon' ɛ Driandɳɛ,
Q'ieinɛ tɛ dy tɛ parɛ,
Si Qenen' ɛ si Ehsaðɛ,
Si Polifimɳɛ, qɛ iɛtɛ
Ɲɛ-pɛr-ɳɛ mɛ Pɛrɛndilɛ,
Eðɛ si Θisɛ-Ejiðɛ,
Qɛ u ngantɛ tɛ pɛvdjɛt.
Ata ieinɛ mɛ trima

Nga giđe burrat' e đeut,
Iginε burra tε forte,
Eđe me burra Ieftonin,
Ieftonin đe m' egersirat,
E i muntnine sε giđas.
Me ata jam ndođur'une,
Duke vature nga Piλua,
Sε tejmi, nga vent' i large,
Se me kiçine kerkuar,
Pa me ta baske Ieftoηa
Бe une me anet t' ime,
Po me ata nga te sotmit
As ηeri s' munt te Ieftoηe,
Me giđ' ate fjalen t' ime
S'e hiđnine kurre poste,
Binduni đe ju, se bindja
Bete kurdo pun'e mire:
As ti, qe je eum' i urte,
Mos j'a merr vaçene kurre,
Lerja sindekur j'a đane
Krejti djemt' e Ahajiηet:
As ti, i bit' i Peleut,
Mos ki dçsire, te ziheç
Me mbrene, se po s' ka ngare
Te benet ηe mbret kure,
Qe ka stapn'e i đa Hyji

Maðeri, ŋe me te tjeret;
Ndonese me trim nga giðe
Je, ðe ŋe nga Perendite
Te ka pjelë, ajy eete
M' imað, se ka pases sume.
Pra ti, i bir' i Atreut,
Puso merine, se une
Dot' i lutem Aqilehtit,
Qe eete fortes' e forte
Kundrejt luftese se keqe
Per te bijt' te Ahajiŋet,
Ta lere ð'ajy merine."
Keu ða. Pa duke perpiput
I ða mbreti, Agamemnua:
„Plak! vertet keto te giða
I ðe si duheein ðene,
Po ky ŋeri rreh te jete
M'i nað nga giðe te tjeret
Giðe t' i kete ne dore,
E mbi tâ te mbreteroŋe,
Sicilit urðer t' i ape
Te tilë, qe, si me duket,
Meri s' munt te ja dεgoŋe,
Pa n'e bene Perendite
E perjetesme te forte
I ðane ðe leje valë

Γiðɛ botɛnɛ ta ɛaŋɛ?"
Kɛu ða mbreti, Agamemnua
P' Aqilehti kɛmbɛ-çpejtɛ
E ɛikoj mɛ biɛt tɛ syrit,
Бe i ða i zemɛruarɛ:
„Vertet aɛtu, se i frikçim
Dotɛ quheɛa, ä' i poɛtɛ,
Kur tɛ dɛgoŋa ç'do urðer,
E ç'do fjalɛ, qɛ tɛ ðuaɛ.
Urðɛretɛ nɛ tɛ tjerɛ
Epi, e mos m' i ep mua,
Se unɛ mɛ s' kam qɛlime
Tɛ tɛgoŋ fjalɛt' e tua.
Po dotɛ tɛ ðem ŋɛ fjalɛ,
Бe ti atɛ nɛ ment vere:
Ta diɛ mirɛ, se me duar
Pɛr vaɛɛnɛ s' lefloŋ unɛ,
As me ty, as me tɛ tjerɛ,
Se ju po ma kini ðenɛ,
Eðe ju ma merni prapɛ,
Po ng' ato plaçkat' e tjera,
Qɛ kam nɛ lundrɛt tɛ zezɛ,
E tɛ çpejtɛ, mɛ pɛrðume
S' ngrini dot pɛ e tɛ merni,
A nɛ mos, jak' e ɛih vetɛ,
Tɛ mɛsoɛ e tɛ ŋohç mirɛ,

Qyɛ dotɛ dɛrðɛtɛ ɡaku
I zi yt mi uɛtɛt t' ime
Me rrɛmbim ɛ pɛr-ɳɛ-hɛrɛ.
Kɛɛtu i ða Agamemnos
Aqilehti kɛmbɛ-çpɛjtɛ.
Si uzunɛ kɛu nɛ fjalɛ,
E tɛ dy me ɳɛ mɛnyrɛ,
Ungrinɛ ðe ɛ-ɳɛrhapnɛ
Mbleðɛnɛ, pa Aqilehti
Vaɫe nɛ tendat tɛ tija
E nɛ lundratɛ uɛ ɛoket,
Eðe nɛ Menitiaðɛ.
Agamemnoja çpejt hoqi
Nɛ dett ɳɛ lundrɛ tɛ lehtɛ,
E nɛ t: lopaɫɛ-hɛqɛs
Vuri plot ɳɛ-zet tɛ xpeður,
Eðe ɳɛ qint qê tɛ bekuar
I dɛrgoɲti Perendisɛ.
Vaɛn'ɛ bukur tɛ Hrisit
E epû vet' ɛ-vû nɛ lundrɛt;
Oðiseu ubɛ i parɛ
I dɛrgimit pɛrmi ɡiðɛ.
Ata posa hipnɛ lundra
Uðɛn' ɛ ujeime mori;
Agamemnua uɛtɛtaret
I vu, ðe ata ulanɛ,

E nε dett e hoðε ujεt,
Ku i ðerrε Apoλonit
Bi eðe dema tε majmε
N' anεt tε detit, e cikma,
Duke pεjeλε nε ty, ngrihej,
Be arrinte ger nε qieλ.
Ata giðε me tε fiλa
Po merrεin n' ugtεresε;
Agamemnua s' hiqte dorε
Nga fjala, q'i kiste ðεnε
Aqilehtit kembε-çpejtε
Duke zihur; pa Talðivit
I ða, eðe Evrivatit,
Q' i kiθ ðirresit, e tija,
Be gerbetorε tε çpejtε.
„Hiqni u ða drejt nε tendet
T' Aqilehtit, e mε mirni
Vaθezenε bukuroθe,
Ma bini ketu per dore
Nε mos ua ðentε vetε
Une vete me mε eumε,
E ja mar, po kejo punε,
Dot'i duket me rendε."
Kεstu ða ðe i dergojti,
Be po e kiθ zemerimnε.
Pa ata me tε perðunε

Muarrɛ anɛn' e detit,
Nɛ lundrat tɛ Mirmiðonet
Eðe ndaj tendavet erðɛ:
Afrɛ tendɛs mbren' e genɛ,
E pranɛ lundrɛs sɛ zezɛ,
Tek po rrij, e s'i erð mirɛ
Kur i pa ata Aqilehti.
Ata, duke turperuar
E duke trembur nga Mbreti,
Qendruanɛ, ðe s kuxonin
Qɛ t' i ðoɛinɛ gesendi.
Ajy e kupetoj vetɛ
Me ment tɛ ti ðe u ðotɛ:
„Mirɛ sɛ erðtɛ ô ðirrɛs!
O ɛerbetoret' e Hyjit,
E tɛ giðɛ ŋerɛzisɛ,
Jakeni afɛrɛ meje,
Se ju faj nukɛ mɛ kini,
E ka Agamemnua fajnɛ,
Q'u ɛergoj per Vrisiliðen.
Pa ngreu Patroklʌ' o fis-Hyji,
Epu vaɛɛnɛ ta epjenɛ,
Eðe keta letɛ jenɛ
Dɛgmimɛ-ðenɛs nɛ jetɛ
Bɛ perpara Perendivet
Si eðe ndaj ŋerɛzisɛ

E ndaj mbretit të pa-qenë,
Në ngaftë, që të më kenë
Nevoja ðe no ηë herë
Të mërgoη të keqen syreз,
Se po vertet, pa të dyзmë
Ajy ηeri marrzinë
Ka zënë, e smunt të nxjerrë
Nga ato, që kanë зkuar
Paskëtaj ç'duhetë berë,
Do-me-ðenë Ahajiηtë
Si mundinë të lëftojnë
Pa frikë në uзterese."
Kështu ða, eðe Patrokλi
E depoji eokn' e dagur,
Ee duke nxjerrë nga tenda
Vaзëzënë bukuroзë
Ua ða atyre, q'erðë.
Ata u kðyenë prapë,
Vaзa me pahir pas vate.
Me lot në sy Aqilehti
Nga зokëtë umërgua,
E ndëη veç n'anët të detit,
Duke heður syt' e tija
Drejt nga peλgu i pa-anë,
Pa ngriti duart' e зumë
Ju lut memesë së dagur:

„Meme! I ða, ne me polε
Jete-ekurtere, dobare
Te me kiθ ðene nder Hyji,
Qe gemon sipre, po fare
Nder sme ða, se Agamemnua
Mbreti, i bir' i Atreut,
Me gpernderoj e me mori
Pjesene, qe me kiθ rene."
Kou ða ðe derũi lot eume,
Pa e degoj me ne here
E ema nga fund i detit,
Qe rrinte me plakne tane,
Doλi mi det te kuλuar
Posi re, ðe i ndeη prane
Tek qante ð'e perkeðeli
Me dorete, duke ðene:
„Ç'ke? biro! pse qan? ç'zi vaλe
T'erd ne zeme? pa m'a ðua,
E mos ma peih, qe t'a dime
Te dy baske bir e meme.
Aqileht i çpejte s'emes
I ða duke pseretitur:
„I di faqeza ti vete,
Çduhete te t'i ðem une.
Vane ne qytet te bukur
Te jetonit, mun ne Θive,

Pa e prigmε eð' e prumε
Plaçkεnε kεtu tε tεrε,
Pastaj Ahajinj' e ndanε,
Per Agamemnonε xpoðε,
Vaqεn' e bukur tε Hrisit,
Po Hrisi mε anεt tjatrε,
Faletor' i Apolλonit,
I Qipetεtarit, erði
N' ueterit tε Ahajinjet,
Tε merte vaqεn e pruri,
Qumε tε mεða çperblimε.
Ndε dorε mi stapt tε artε
Kurorεn' e Apolλonit,
Tε qipetεtarit kiqte,
Pa ulut giđ' Ahajinjet,
Mε gumε tε dy tε bijet
T' Atreut, q' iqin tε parε.
Ahajinj' e tjerε giđε
Θan' ahere tε nderojmε
Faletor' eðe tε marrim
Çperblimε tε vjeftε gumε,
Po kjo tε birt tε Atreut
S' i belqen pa e perzuri
Me tε keq, e duke đenε
Fjalε tε iđurε gumε,
Бe plaku i zemεruar

U kâye, e duke lutar,
E dɛpojti Apolloni,
Se e doj sume, pa hoði
N' Arjiɳ sipete tɛ keqe,
Be uetetarete vdisnin;
Cipetat nga tɛ giđ' anet
Vinin n' uɛterit tɛ pɛrɛ
T' Ahajiɳet tɛ paprera;
Neve ɳɛ etjes na i đoete
Ato, q'i đoɛ Perendija;
Mɛ par' une i çpejtova,
Qɛ ta binim nɛ mɛgire;
Apollon sipet-erpentne;
Per kete m' uzemerua
Mbreti, i bir' i Atreut
Pa me trembi me ɳɛ fjale,
Q'ajo tani umbarua:
Vaɛen' e Hrisit nɛ Hrise
Po e dergojne me lundre
Tɛ çpejte đe me kanisqe
Per Apollon' Ahajiɳte;
Be vaɛezen' e Vriseut,
Qɛ ma patne đene mua,
Erđ e muare nga tenda
Cerbetorete đe skuan.
Po nɛ ke fuqi nɛ dore

Ndihi djalit t'ɛnt, qɛ poλe:
Hiq n'Qlimp e lutju Hyjit,
Ƒer mɛ tani n'i kɛ bɛrɛ
No ηɛ hɛrɛ a mɛ fjalɛ
A mɛ punɛ ηɛ tɛ mirɛ;
Se nɛ dɛrɛt tɛ tyt' ɛti
Qunɛ hɛrɛ tɛ dɛgova,
Qɛ lɛvdohɛsɛ ɛ ðoɢɛ,
Se ti vɛtɛm nga tɛ ɡiða
Pɛrɛndite ɛ ɛpɛtove
Nga myxyr ɛ maðɛ ɛumɛ
Hyjnɛ tɛ birɛ ɛ Motit
Tɛ pɛtjeλɛ nɛ rɛ tɛ zɛza
Kur donin Pɛrɛndite
E tjɛra qɛ n'Olim rrinɛ,
Si ira ɛ Posiðoni,
Eðe vaɢa Aðinaja,
T'a liðninɛ; pa ti vajte,
E nga hekurat ɛ nxorrɛ,
Me vrap nɛ Olimp tɛ larte
Qint-dorɛsin dyke ðirrur,
Tɛ cilɛnɛ Pɛrɛndite
Vɛrtet Vrian ɛ ðɛrrɛsin,
M' anɛt tjatrɛ ηɛrɛzija
Ejeo i kanɛ ðɛnɛ;
Ajy eðe nga i ati

Eɑtɛ m'i mað pɛj fuqije;
Papo vate eðe pranɛ
I ndɛɳi tɛ birt tɛ Motit,
Бe u mbur nga maðerija,
Pa u trempnɛ Perendite
E lumɛta soje ɑumɛ,
Б'e lan qɛλimn' e tyre.
Hiq tani e rriji pranɛ,
E kɛto nɛr ment ja bjerɛ,
Duke luturɛ, nɛ ðaɑtɛ
Troaset me ɳɛ mɛnyrɛ
T'u ndihɳɛ, e me dɛm ɑumɛ
T'i ðyeɳɛ Ahajiɳtɛ,
T'i ɑpjerɛ ɡer n'uɑterɛsɛ,
E ɡer tɛ deti, t'u priɛet
Zɛmɛra nga mbret' i tyre,
Tɛ ɳohɛ ðe Agamemnua
Verberinɛ, qɛ s'nderojti
Mɛ trimn' e pið' Ahajiɳet".
Me lot tɛ birt' duke qarɛ
J'u perɡiq e i ða Θeta:
„Popo! biro! psɛ tɛ rrita?
Kur tɛ kam pjeλɛ per brengɛ!
Mɛ mirɛ tɛ kiɑe mbetur
Pa lot brenda n'uɛterɛsɛ,
E pa brenga, kur t'iɑ ðɛnɛ

Tɛ rroŋç pakɛ, e jo ɢumɛ,
Po tani je pɛr-ŋɛ-herɛ
Бe mɛ fat-zi nga tɛ ɡiðɛ,
Si eðe mɛ jetɛ ɢkurtrɛ,
Andaj ðem se tɛ kam pjeʎɛ
Me fat tɛ keq, eni unɛ
Drejt nɛ Olimp dotɛ vete,
I cili 'ɛtɛ plot dɛborɛ,
E dot, j'a ðem kɛto fjalɛ
Hyʃit, qɛ ɛtije rrufenɛ,
E tɛ ɢohim nɛ u bintte;
Po ti tani n'uɛtɛresɛt
Tɛnde rri i zɛmeruar
Kundrejt ɡiðɛ Бanaiŋet,
Duke hequrɛ nga lufta;
Se Hyji dije me ɡiðɛ
Perɛndit' e tjera vate
Nɛ detɨ tɛ mað ner tɛ zeste
Besɛtarɛ tɛ dɛfreŋɛ,
Tɛ dy-mbɛ-ðetɛnɛ ditɛ
Dotɛ vinɛ n'Olimp prapɛ,
Pa ahere dotɛ vete
Nɛ ðomeratɛ pej rame
Tɛ hyjit e dot' i lutem,
Eðe ðem se dotɛ bindet".
Kɛɢtu ða, ðe iku Θeta,

Eð' e la aty tɛ birrɛ,
I cili iɛ zɛmɛruar
Pɛr gruanɛ bukuroɡɛ,
Q'e muarrɛ me tɛ pɛrðunɛ,
Me mos ʟaɡurɛ t'a apɛ.
Pa ðe Oðiseu tɛ ðemi
Po arrinte mun nɛ Hrisɛ
Me kanisqet tɛ bekuar;
Papo nɛ mɛrɡet kur hynɛ,
Q'iɛ e ðɛʟɛ ɛumɛ; mbloðɛ
Pɛlhurɛtɛ e i vunɛ
Brɛnda n'anijɛt tɛ zɛzɛ,
E hun' e tyrɛ e uɳnɛ,
Ɓ' e leɡuanɛ nga dale
Гið' i bɛnɛ me tɛ çpejtɛ;
Mɛ vɛnt anijeu e prunɛ
Me lopata, pastaj hoðɛ
Hekurinɛ, ðe litarɛ
E lið' e mɛ pasdaj zunɛ
Tɛ delninɛ ð' ata vetɛ;
Nxuarrɛ mb' anɛ kanisqet,
Q'i prunɛ pɛr Apoʟonɛ,
Mɛ pastaj doʟi ðe vaɡa
Nga anija, qɛ çan denɛ.
Oðiseu i urtɛ ɛumɛ
Ë ɛpuri nɛ faʟɛtoret,

T'et tɛ daɛurɛ ja pruri,
Duke ðɛnɛ kɛto fjalɛ:
„O Hris! mɛ dɛrgojti mbreti,
Agamemnoja, tɛ bije
Vaɛɛn' ɛ daɛurɛ tɛnde,
Eðe tɛ ðɛrr kɛtu berra
Pɛr tɛ xbutur Apoλonɛ,
Q' u ka ðɛnɛ Banajiɲet
Kaqɛ ɛumɛ tɛ kɛqija".
Duke ðɛnɛ kɛto fjalɛ
Ja ða vaɛɛnɛ nɛ dorɛ,
Be ajy me gas ɛ priti
Vaɛɛzɛn' ɛ ti tɛ daɛur.
Pa ɛokɛt' ɛ Oðiseut
Sɛ çpejti ðɛnjen' ɛ vlɛrɛ
E vunɛ mɛ vɛnt me raðɛ,
Nɛ falɛtoret tɛ bukur,
Be pastaj duart lanɛ,
E pɛrhapn' elbin' ɛ bluar.
Hrisi duart duke ngritur,
Ju lut ɛumɛ Apoλonit
Pɛr Arjiɲtɛ duke ðɛnɛ:
„Hark-bukur! ndihmɛs i Hrisɛs
Be i Qilit tɛ bekuar!
Mbret i fortɛ i Tenɛðit!
Dɛgomɛ ðɛ kɛtɛ hɛrɛ,

Sindɛkur eðe mɛ parɛ
M'a dɛgove lutjen t'ime,
Mua nder mɛ fal e brɛngɛ
U ðe giðɛ Ahajiɳet,
Kɛɛtu ðe tani dɛgomɛ:
Kɛtɛ dɛɛirɛnɛ t'ime!
Pasketaj nga Banajiɳtɛ
Mɛrgoje smundjen' e ligɛ".
Kɛɛtu ða, pa Apolloni
E dɛgoj, ðe si u lutnɛ,
E si hoð' elbin, sɛ pari
Beravet qafɛn u kðyen,
Eðe i ðerr' e i rropnɛ,
Pastaj eɛtratɛ nga kofɛɛt
I nxuarrɛ e mɛ ðjamɛ
I pɛuallɛ palɛ-palɛ,
Be sipɛrɛ vunɛ ɛumɛ
Migɛra, e i piq plaku
Mi bujaʒga, duke derður
Pɛrmi to verɛ tɛ zezɛ,
Afɛrɛ soje tɛ riɳtɛ
Me heje xɛgitnit zjarrɛ.
Kafɛɛtɛ posa u doqnɛ,
E si hangernɛ ðe paçkat,
Migɛrat' i bɛnɛ copa,
E duke vɛnɛ nɛr heje,

I poqnε bukur' e mirε,
Pa i nxuarrε nga zjari.
Si e mbaruanε punεn,
E bεnε gati mεsaλεn,
Ndεηn' e dεfryen giðε,
Sicili pjesεnε mori.
Pa si hangernε e pinε,
Tε riηtε mε kεmb' u ngrinε,
Lagjinεtε duke mbuεur
Me vεrε plot, ðe nε qefte
Duke heðurε, ua ndanin
Atyre, q'u pεrpoqnε
Γiðε ditεnε me banε
Zemεrεn' e Apoλonit,
Duke kenduar ηε kεngε
Trimatε tε mirε εumε
Pεr nder tε ti, p' Apoλoni
E dεgojti me gas εumε.
Dieλi po pεrendonte, —
Bε u pεrhap errεsira,
Ahεrε ranε tε flinin
Ndaj litarεvet t' anijes,
Pa kur u tfaq mε tε ngðirε
Mεngezi gisterin-ngυεr,
U nisnε drejt uεtereses
Sε gεrε sε Ahajinet,

Me ere ndihmese vane,
Qe ua dergoj Apolloni,
Duke ngrehure drejt drune
Hapne pelhuret' e barda,
Te cilat me er' u mbugne,
Be val' e zeze kerciste
Me fort nga fund' i anijes,
Q' ikente duke nxituar,
Ne mest te valevet ekonte,
Udene rrih ta mbaronte.
Me se fundi kur aritne
Ne ugtereset te gere
Te Ahajinet, ne terret
Nxuarre lundren' e zeze
Mbi reret, pasdaj i vune
Me te dy anet se gati
Stenga te gati, de dete
Uperhapne, e si cili
N'anij' a ne tendet vate.
Aqilehti kembe-cpejte,
I bir' i Pileut i ndjere
Ne ugtereset te tija
Po rrinte i zemeruar,
S'vij as ne mbleđe, e cila
Nderon burrat, as ne lufte,
Rrij e haj zemren e tija

Se kiɛ desirɛ pɛr luftɛ,
E pɛr vrasje. Pa ahere
Q'erë mɛnpez' i dy-mbɛ-ëtɛ
Γië' ahere Perɛndite
E pavdira n'Olip erðɛ,
Pɛrpara syreɛ iɛ Hyji.
Γorosit' e tɛ birt Θeta
S'i haroj, po duke dalɛ,
U ngrit mi faqet tɛ detit
E pɵjɛλɛ nɛ rê, e vate
Pɛrpjetɛ, ë'e ɡeti ndɛɳur
Tɛ bir' e Motit zɛ-maðɛ,
Q'iɛ lark ɳga ɡiðɛ tɛ tjerɛt,
Nɛ mɛ tɛ lartɛtɛ maje
Tɛ Olimbit bripe-ɛumɛ.
Pa i ndɛɳ me vrap pɛrpara,
Me tɛ mɛɳert i zu ɡuɳɛt,
E mjekerat me tɛ djaðtɛt,
Bɛ ju lut e i ða Hyjit:
„Hyj! im atɛ! nɛ tɛ bɛra
Γɛ tɛ mirɛ no ɳɛ hɛrɛ
A me fjalɛ, a me punɛ,
Nɛ mesðit tɛ Perɛndive,
Tɛ mɛ mbaroɛ kɛtɛ lutje,
Nderomɛ t'im bir, i cili
S'del qɛ ɛɛtɛ jetɛ ɛkurtɛ,

Mε ϭumε nga ɡiðε ϭokεt,
Po tani ðe ϵpernderuar
E ka Agamemnua, mbreti,
Se i ka goditur vaϭεn,
Po ti sa tε munç, nderoje,
O Hyj' i urt' i Olimbit!
Troaset u ϵto fuqinε,
Sa tε m'i bεjnε t'im biri
Zεmεrn' e t'i ϭtojnε ndεrε".
Kϭu i ða ajo, po Hyji,
Qε mbleð eðe pεrhap retε,
S'ju pεrgiq e pa zε ndεɳi
Иε copε herε, pa Θeta,
Гuɳetε si ja kiϭ zεnε,
Aϭtu qendront' e sε dyti
E pyeti duke ðεnε:
„Vεrtet tani dua fjalε,
Tε mε ðuaϭ e a nukε,
Se ti po ske noɳε frikε,
Qε ta di ðe unε mirε
Sa spaskam nder nε mest tuaj".
Kϭu ða, pa duke helmuar
Ju pεrgiq Hyji i vrεɳtur:
„Vεrtet, ða, punε tε liga
Oumε janε, tε mε bijeϭ,
Sa me lrεnε tε priϭem

Kur tɛ mɛ ŋgasɛ me fjalɛ
Tɛ kɛqija, sɛ ŋgahɛrɛ
Mɛ brɛŋgos ɛðe pa ŋgaʎje
Mun nɛ mɛst tɛ Pɛrɛndivɛt
Tɛ pavdira, dukɛ ðɛnɛ
Qɛ u ndih Troasɛt unɛ,
Po ikɛ, sɛ mos tɛ ɕohɛ,
Pa unɛ dotɛ pɛrpiqɛm,
Tɛ t'i mbaroŋ kɛto punɛ,
Nɛ do, ɕih, tɛ bɛŋ me kokɛ
Ɑɛŋɛ ta bɛsoɕ, sɛ mɛje
Kjo ɕɛŋ' ɛɕt' e maðɛ ɕumɛ
Nɛr Pɛrɛndi, do-me-ðɛnɛ:
Ç'do gɛ q' e vendos me ɕɛŋɛ
Kɕu, nukɛ kɛhɛtɛ kurrɛ,
Eðe nuk' ɛɕt' as e rreme,
As munt tɛ mbɛsɛ pa bɛrɛ".
Kɕu i ða ðe bɛri ɕɛŋɛ
Vɛtuʎ-ziu i bir' i Motit,
Lɛɕɛratɛ e pa vɛkje
Ju trɛnditnɛ pɛr mbi kryɛt
Tɛ pɛrjɛtɛɛmɛ tɛ Mbretit,
Olimpn' e tundi tɛ tɛrɛ!
Papo aɛtu si e bɛnɛ
Fjalɛnɛ kɛtu, u ndanɛ,
Θɛta nga Olimb' i larte

U vervit nε dett tε ðeλε,
Hyji nε ðomat tε tija
Vate, cäe giđ' u ngrinε
Nga fronetε Perendite,
Tε piqnin atεn e tyre,
As ηε s'kuxoji ta priste
Duke arđurε, po giđε
I duaλ' ati pεrpara;
Ajy erđ e mbi fron ndεηi,
Pε Ira rε duke vεnε,
E kupεtoj, qε kiε liđur
Fjalε Θeta kεmbε-bukur,
E bij' e plakut tε detit,
Pa me fjalε tε kεqija
Zu ¡ ðoε tε birt tε Motit:
„Kuε nga giđε Perendite
Liđi fjalε me ty prapε?
I pabesε! kurdohεrε
Kεrkon pεehtazi veç meje
Tε mbaronç punε, e εpirti
Γer tani s'ta mbajti kurrε
No ηε qελim tε mε ðuaε".
Kεetu i ða, pa i ðotε
At' i giđe Perendive
Bε i tεrε ηerεzisε:
„Irε! ti tε mos keε εpresε,

Qɛ tɛ mɛsoɢ ç'mejtoɳ unɛ,
Se ato dotɛ tɛ priɢin,
Ndonɛse je imɛ ɢoqɛ,
Po atɛ, qɛ ɛɢt' e uðɛs,
Ta dɛɢoɢ, mɛ parɛ teje
S'e dɛɢon no ɳɛ nga ɢiðɛ
Perendit' e nga e tɛrɛ
Иɛrɛzija, p'atɛ, q' unɛ
Dua ta mejtoɳ me vethe,
Veç nga ɢiðɛ Perenditɛ,
Per atɛ ti tɛ mos pyeç,
E mos kɛrko t'i març fiλɛ".
Kɢu ða, pa ju pɛrɢiq Ira,
Zoɳ' e bukur sy mɛɢqɛrɛ:
„Tmerroɳɛs! i bir' i Motit!
Ç'fjalɛ ɛɢt' ajo, qɛ ðua?
Unɛ s'e kam zakon kurrɛ
As tɛ kɛrkoɳ as tɛ pyes,
Бe i çpenguarɛ ɢumɛ
E mejton ç'do punɛ vetɛ,
Po tani nɛ zɛmɛrt t'ime
Иɛ frikɛ kam fort tɛ maðe,
Mos tɛ gɛɳɛɳɛ me fjalɛ
Θeta kembɛ-bukuroɢe,
E bij' e plakut tɛ detit,
Se nɛ mjerguλɛ e pɢjeλɛ

Tɛ ndɛɳti pranɛ e tɛ' lutej,
Бe mɛ dukɛtɛ q' e binde
Me ɛɛɳɛ, se Aqilehtin
Dota nderonç eðe ɛumɛ
Rrebeɛ t'u apç Ahajiɳet
Afɛr' uɛtɛriɛɛ tyre".
Kɛu ða, pa ju pɛrgiq Hyji,
Qɛ rri nɛ mjeguλ' i pɛjeλɛ:
„Çudi 'ɛtɛ me ty! ngahɛrɛ
Mɛ kupɛton, s'munt tɛ ndruhem
Po me giðɛ kɛto, nukɛ
Dotɛ munç tɛ bɛɛ gɛsendi,
Pɛrveç se ɳɛ ftohtɛsirɛ
Qɛ dotɛ fitoɛ ndaj meje,
E pɛr tmerr dotɛ tɛ jɛtɛ
Kɛjo fjalɛ ty nga unɛ:
Бe nɛ qoftɛ kɛɛtu puna,
Ke ç'tɛ bɛɛ, un' aɛ!u dua!
Po dɛpomɛ ðe rri mirɛ,
E mba vɛɛ nɛ fjalɛt t'imɛ,
Se s'tɛ hyjnɛ dot mɛ punɛ
Pɛrɛnditɛ giðɛ, ç'janɛ,
Duke dalɛ kundrejt meje,
Kur tɛ vɛ pɛrmi ty unɛ
Duart' e mija tɛ fɔrta".
Kɛu i ða, pa u trɛmp ɛumɛ

Ira, zona sy-mesqere,
Be do-mos-do me vrap ndeni
Me zemre te dyere sume.
U asperuane pide
Perendite te pavdira
Ner qiej e neper domat
Te Hyjit, pa zu lfestua,
Mjestri me emere, fjale
Per te mirezet te s'emes,
Te Irese Kere-bardhe,
Q'e kiste te dasur sume:
„Vertet pui era pa udhe
Jane keto dhe te renda,
Te hahi ju te dy sonte
Kestu per te bijt' e vdekjes,
Be ne mest te Perendive
Te ngrini kaqe rremuje
E te tilla zemerime.
No ne nuke dote ndjene
Gas nga defrimet e mira,
Se te keqijat s'e lene;
Un' i dem nemes se dasur,
Ndonese e di dhe vete,
T'i hirohete t'im ati,
Hyjit, edhe te mos zihet
Prap' e te na prieni gaze,

Se po arrin qe te doje
Rrufe-heðes' i Olimbit
Te na lekundqe nga fronet!
Pote m'i mað nga ne gume;
Po ti t'a mbas me te mire,
Eðe me fjale te urta,
Olimbasi atehere
Benet' i leste per neve".
Me te ðene keto fjale
Ilestua, ja ða qeftin
S'emese, ðe i ða prape:
„Duro ðe mbaj, nema ime!
Ndonese ke brenke gume,
Te mos te te goh, me giðe
Dagurit, qe te kam une,
Me syt' e mij te goditur,
E me giðe helmin prape
Te mos munt te te ndih fare!
Se este e rende pune,
Te munç t'i rris kundrejt Hyjit;
Eðe tjatre here dega
Te te ndihqa, pa me zuri
Pej kembe, eðe me hoði
Nga pragu i perendieme;
Giðe diten viqa poste,
Kur u ngrys, rage ne Limno,

E atje mε ra zalija;
Pa Sindεtε me vrap erðε
Mε ngrinε e mε εεrbyen".
Kεu ða lfestua, pa qεεi
Ira, zoɳa λεrε-barðε,
Pasdaj mori nga i biri
Qeftinε; ajy sε djaðti
Duke nisurε, u ipte
Verε giðε Perεndive
T'εmblε, q'e εtij nga lapini.
Gas i mað u erði giðε
Perεndive, kur e panε
lfestonε, duke arður
Rreð nεr ðoma me gulçime.
Me kεtε mεnyr' ahere
Γiðε ditεnε dεfryen,
Sa ungrys, e as ɳε s'mbeti
Pa pjesεt tε ti, q i binte,
Bε as ɳε s'mbet pa dεguar
Qiðarεn' e Apoλonit,
E kεngat' e pεrkundrejta
Te Musavet zε-kðieλta.
Kur perendoj drit' e bukur
E dieλit, giðε vanε
Tε flinine, giðε εili
Nε εtrat tε ti q' e kiε bεrε

Mjeςtɛriɛt lfestua vetɛ,
Q'i kiɛ kembɛtɛ tɛ çala.
Hyji nɛ ɛtrat tɛ ti vatɛ,
Olimbasi rrufe-ɛtɛnes,
Atje tɛk flintɛ nga hɛrɛ,
Qɛ ɛ zintɛ gum' i emblɛ,
Atje vatɛ, ra tɛ prɛhej
pran' lrɛsɛ fron-floriɳtɛ.

PASƟENJE.

Nukɛ kemi qɛλim tɛ kãejmɛ giðɛ vjerɛat' ɛ Omirit ɛqip, sɛ s'na duhenɛ sot, po vetɛm t'apɛmɛ ɳɛ ditje pɛr giðɛ vjerɛɛtoret' ɛ faqes' sɛ ðeut, duke kãyerɛ ɳɛ copɛ nga vjerɛat' ɛ tet tɛ vjerɛesɛ.

Me giðɛ kɛtɛ dotɛ ðemi mɛ pakɛ fjalɛ ç'dotɛ mɛ postɛ:

Nɛ copɛt tɛ dytɛ Omiri tregon kuɛ pat arðurɛ mɛ Agamemnon' ɛ sa anija kiɛ sjɛlɛ sicili.

Pastaj ðotɛ sɛ ðɛɛnɛ tɛ bɛninɛ paqɛ

e tɛ lɛftoninɛ vetɛm Pari me Menelλanɛ ðe kuɛ tɛ mbetej nga tɛ dy ta marɛ Elenɛnɛ; po ðe kɛjo s'ubɛ dot, pa u zu lufta.

Pasdaj rrefen lufterate fort bukurɛ, tɛ cilatɛ janɛ bɛrɛ herɛ tɛ paprera dit' e natɛ e herɛ tɛ prera pɛr pakɛ kohɛ.

Mɛ ɛumɛ herɛ nga dy trima kanɛ luftuarɛ ŋeri me tjatrinɛ, ðe mɛ tɛ ɛumɛtɛ mbretɛr' e tɛ parɛ. Nga ŋɛ herɛ kanɛ lɛftuar ðe ɡiðɛ baɛkɛ nɛ rrɛmujɛ.

Po mɛ sɛ fundi Ahajiŋtɛ janɛ munduarɛ, se ŋeri s'ja dil dot Ektorit, i cili i ka pɛrhapur' e u ka vɛnɛ zjarrɛ ðe anijavet tɛ tyre.

Nɛ mɛst tɛ luftɛsɛ ŋɛ nga tɛ parɛt' e nga miqt' e ti i ðotɛ Ektorit — vrave mjaft, po ta lemɛ luftɛnɛ, se ɛoh ŋɛ ɛɛŋɛ, e kam frikɛ mos kðehetɛ fati.

Ektori i pɛrɡigetɛ — ŋɛ ɛɛŋ' ɛ◉t' e mirɛ: tɛ lɛftojmɛ pɛr ɛpɛtimt tɛ mɛmɛðeut.

Pas ɡiðɛ kɛtyre luftave Ahajiŋtɛ mbesɛnɛ ɛumɛ keq. Aqilehti mban meri e s'lefton.

Oðiseu, mbretˈ i Jðaqit j ðotɛ Aga-

memnosɛ tɛ bɛŋɛ dreкɛ e tɛ ftoŋɛ giðɛ pleqɛsinɛ, tɛ mejtoheneɛ, si tɛ bɛjneɛ.

Pas mejtimit Oðiseu i vete Aqilehtit ðe i lutetɛ, t'i ap' armɛt' e ti Patroкλosɛ e ta dergoŋɛ nɛ luftɛ.

Aqilehti i ɛp armɛtɛ Patroкλosɛ ð'e dergon tɛ lɛftoŋɛ me Ektorɛ.

Po ðe Patroкλon' e vret Ektori, i mer ðe armɛtɛ.

Aqilehti e qan disa dit Patroкλonɛ, q'e kiɛ mik ɛumɛ tɛ daɛurɛ.

Pasdaj lfestua i bɛn armɛ tɛ ra, ðe Aðinaja i ndih, pa e vret Ektorɛ.

Priani me ndihmɛt tɛ Perendive i vete Aqilehtit ðe mer Ektorɛ tɛ vrarɛ ð'e sjeλ nɛ ɛtɛpi.

Θot' Omiri:

„Kasandra, e motr' e Ektorit-trimit ɛeh t'anɛ qɛ vjen me qerret ðe brenda me tɛ vɛλan' e daɛur Ektorɛ ðe duke qarɛ ðerret nɛpɛr qytet:

— Qihni burra e ju grat' e Troɛsɛ, delni pɛrpara Ektorit, n'e kinj pɛrɛendoɛurɛ kurrɛ mɛ tɛ paλ kur kðehej nga lufta, se iɛ gaz i qytetit ðe i giðɛ Kombit.

Kɛu ða, giðɛ duaλɛ; as burr' as grua s'qɛndroj nɛ qytet; pɛjnɛ tɛ vdekurinɛ, qɛ po ɛ siλninɛ, mɛ dɛrɛt tɛ qytetit; sɛ pari grua ɛ ti ɛ daɛurɛ, ðɛ mɛm ɛ mjɛrɛ hyjnɛ nɛ qɛrret çkulinɛ leɛɛratɛ, ðɛ marinɛ nɛr duar kryet' ɛ trimit; rremeti i rreðon duke dɛrðurɛ lot.

Dotɛ qaninɛ giðɛ ditɛnɛ, sa tɛ pɛrɛndonte dieλi mi tɛ vdekurinɛ, tɛ mos u kiɛ ðɛnɛ plaku:

— Liro-mɛ-ni uðɛrɛ, pa si ta ɛpie Ektorɛ mɛ ɛtɛpi kini kohɛ ta qani.

Pas kɛsaj fjale giθ' u hapnɛ, qɛrreja hyri nɛ qytett, ðɛ vatɛ nɛ pɛlasɛt tɛ lartɛ. Tɛ vdekurin' ɛ vɛnɛ nɛ ɛtrɛsɛ, grat' ɛ zunɛ vajnɛ.

Tek qajnɛ gratɛ mɛ gaɛɛrime, ɛ ɛoq' ɛ Ektorit, Andromaha barðuɛɛ mɛr nɛr duar kryet' ɛ Ektor-trimit ðɛ ðotɛ:

— Burri im i daɛurɛ! vdiqɛ nɛ vɛrsɛt tɛ lulɛzuarɛ! ti mɛ lɛ tɛ vɛ nɛ pɛlasɛt tɛ zɛzɛ ðɛ djalɛn ɛ kɛmi nɛ djɛpɛ! nukɛ mɛ ngan tɛ rritɛtɛ! . . . . .

Kɛu ðot' Andromaha duke qarɛ; ðɛ grat' ɛ tjɛra pɛɛrɛtijnɛ.

Pas asaj ɛ mer vajnɛ Ekavi, mɛm' ɛ Ektorit ðe ðotɛ:

Ektor! O bir! m'iɢe m'i daɢurɛ nɛ ɢpirtit t'im nga ɢiðɛ djemt' e mij!..

Kɢu qan e ɛma duke nxjerɛ pɢeretima. Ahere Priani ep ket' urðɛrɛ:

— Troas! bini tani dru nɛ qytet, mos u trempni nga Arjinɛ, se Aqilehti mɛ ka ðenɛ fjalɛ pɛr dy-mbɛ-ðetɛ dit paqɛ.

Me tɛ ðenɛ kɢu, ɢiðɛ mberðyenɛ qet' e muskatɛ nɛ xɢeðɛ ðe prunɛ ɢumɛ dru.

Kur uða mɛngez' i ðettɛ, e ngrinɛ Troasitɛ trimn' emirɛ, Ektorɛ,eð'e vunɛ mi stavɛt, duke ðenɛ zjarrɛ druve.

Mɛ nesɛret me tɛ tfaqurit tɛ sbarðɛλimit tɛ sɛ bijes' sɛ drites' sɛ mɛngezit me ɢieterin si trɛndafile, bota u mbloð rrotuλ stavɛsɛ,

Pa si u mbluaðɛ, ɢuanɛ sɛ pari zjarrɛ me vɛnɛ, vɛλezerit e miqt' e trimit duke pɢeretiturɛ e duke derðurɛ lotte si çurkɛ, mbleðinɛ hin' e trupit, e vɛnɛ mɛ ɳɛ stamɛ, e mbulojnɛ mɛ ɳɛ t'endurɛ ɢumɛ tɛ vlerɛ, ð' e vɛnɛ

mε gropε tε ðελε, pasdaj i bεjnε qivurnε, ðe mbliðenε giðε nε pεlaset tε Priamit.

Tε tilla qenε nderetε, qε bεnε Troasitε nε vdekjet tε Ektor-εpirt-maðit."

Kεtu mbarohet Iliaða.

Oðisja zε arratin' e Oðiseut ðe mundimet' e ti tε εuma.

Pa rrεfen pεrralεn' e Kalipsosε, e cila iε ηε Perεndeεε e bukurε ðe e kiε zεη' e s'e lij t'ikεnte Oðisenε.

Rrεfen ðe pεrralεn' e Qirqit, qε ð' ajo iε ηε perεndeε' e ηerεzitε q'i vinin i goditte me ηε εufrε ðe i bεnte derra.

Tregon Sqilεn' e Harivðonε, q'ieinε dy εtriga, nε gryket tε Sicilisε, tε cilatε mbytninε ηerεzinε, qε εkonte atje; ðe Sirinatε, q'ieinε ðe ato εtriga, e me zεt tε bukurε, qε kiεinε i kðenin' e i vininε nε dorε ηerεzitε.

Mε çudi εεtε pεrral' e qiklopεvet n' Oðisjet, e cila ðotε se Oðiseu me εokεtε vatε nεr Qiklopε, q'ieinε ηerεs tε forr' e tε mbεðεη εum' e t' e-

gere ðe kiɢlne vetem ηe sy ne mest te baλit.

Oðiseu me ɢokete vane me stant te ηe Qikλopi, q' i ðot' Omiri Polifim; ajy i zu ca nga ɢoket' e ti ðe u keputi koket' e i hengri; ðe te tjeret' i mbyλi me bagetit baɢke nene ηe ɢpeλe ðe ne vent te lesese vu ηe gur te mað ɢume, ndeη ðe vete brenda; kiɢ qeλim t'i haj ðe te tjerete ne menges. Po si e zu gumi Oðiseu dogi ηe hû nga fundi ne zjart, ja kaλi ne syt ð'e verboj: me par' e pat pyeture Polifimi per emerit, e Oðiseu i kiɢ ðene, me quajne Vete. Polifimi ðiri ɢokete ju pergiqne, po kur i ðane kuɢ te vret, ða veta, ðe ata i ðane mire te get ð' elane.

Me neseret hoqi gurre ðe ndeη me dere, t'i zinte, po Oðiseu u fut nene ηe daɢ te mað ðe ɢkoj astu bene ðe ɢoket' e ti, pa epetuan. Po pastaj i jane mbyture giðe ɢokete e vetem Oðiseu ka epetuare.

Luft' e Troese u xgat ðete vjet, ðe a ati e Oðiseut si lufta ðete vjet u xgat.

E soq' e Oðiseut Pineλopa ðe i biri Tilemahu e prisnine n' lðaq, po tε riηt' e paresise nga ç do ane qene mbleðure me etepi e sicili e kerkonte t'a mir grua Pineλopene, se nga rrojtj' e Oðiseut e kisine prere spresene: pa rrinine ðe hanin' e pinine ne etepit te ti. Pineλopa u ðos se po ent pelhuren' e pa mbaruare s'martohem, ðe diten e bente, naten' e priste.

Aðinaja ne fytyret te Mentorit, q'is miku i Oðisese, mer Telemahne, ðe del t'a kerkone, e kaehete prape.

Oðiseu vjen si lipes, e vetem qeni e neh, pasdaj ðe plaku, q'i lau kembete, po Oðiseu nuk' i la qe te rrefenine. Pasdaj ju rrefye Telemahut ðe serbetorevet.

Pineλopa e pyet per Oðisene, ð'ajy i ðote q'e pa ne Troe etj, etj. Pineλopi i ðote — kusdo, qe vjen, te tiλa me ðote po une s'e beson, se s'me doλi as qe e vertete.

Oðiseu i rrefen fytyren' e Oðiseut ç'beri ne luftet, e ç'hoqi n'arratit eðe per me robate, qe viste, ðe i ðote se

vjen s'aferti; si pa fjalɛ tɛ verteta Pinɛλopa u bint pakɛ.

Pas kɛsaj ηɛ natɛ Oδisea me Telemahn' e me ɛerbetoretɛ e vret paresinɛ, q'i prietɛ ɛtepinɛ δe i tfaqetɛ Penilopit.

Kɛtu mbarohetɛ Oδisja. Po nuku ka aqɛ ɛijɛ e vjeftɛ, sa lliaδa.

Nga Oδisja ka marɛ fλ Penɛλoni, qɛ ka berɛ tɛ ηgarat' e Telemahut.

Nɛ luftet tɛ Troesɛ janɛ vrarɛ Trima ɛumɛ, δe Perendita janɛ zihurɛ ɪɛ mest tɛ tyre nɛ luftet, se Aferdita me ɛokɛ u ndihninɛ Troaset, Aδinaja me tɛ tjerɛ u ndihtɛ Ahajiηet.

Θonɛ se kur mbaroj tɛ δetɛ vjette luft' e Troesɛ, Oδiseu beri ηɛ kalɛ tɛ druηtɛ ɛumɛ tɛ maδ δe nɛ barkut tɛ kalit kaλi ɛum' uɛtɛtarɛ, pa benɛ sikur ikenɛ uɛterite δ' e lanɛ kalenɛ tɛ mbesɛ nɛ qytet tɛ Troesɛ, qɛ tɛ mbahetɛ soje ment lufta.

Troasitɛ si panɛ, q'ikn' Ahajiηtɛ, me tɛ ηgrysurɛ ɛtynɛ mur' e fortesɛsɛ δe nga ɛtegu e kaλɛ kalenɛ, se dera nuk' e nxintɛ. Natenɛ ata, q' ieinɛ

pɛehurɛ nɛ barkut tɛ kalit, duaλɛ, ðe tɛ tjerɛtɛ duke kɑ̈yerɛ erðɛ nɛ qytet Troɛn' e doqnɛ, burrat' i vranɛ, grat' e foɛɳat' i bɛnɛ rrop.

Veç Enia me ça ɛokɛ ka ɛpɛtuar nɛ Troɛ.

Aqilehtin' e ka vrarɛ Pari; Θeta kur e kiɛ pjeλɛ, e kiɛ futurɛ n' ujet tɛ rrojtjesɛ, qɛ tɛ mos vdis kurrɛ po e kiɛ pej ðundrɛ, pa ðundra nuk i iɛ lagurɛ; Pari kɛt' e dintɛ, pa i ɛɛnoj mɛ ɛipɛtɛ ð'e goditi mun nɛ ðundrɛt e astu vdiq.

Nga ngarjet' e kɛsaj lufte kanɛ marɛ lendɛ ɛume herɛ ðe vjerɛɛtorɛt' e vjetɛrɛ tɛ grekɛrisɛ, tɛ cilɛtɛ kanɛ ngrehurɛ vjerɛat' e ðeatrosɛ.

Virgili n'Eniaðɛt, qɛ ɛkruan tɛ ngarat' ɛ Enisɛ, nis nga priej' e Troɛs, tɛ cilɛn e ɛkruan fort bukurɛ, pasdaj zɛ arratin' e Enisɛ me ɛokɛtɛ nɛ dett, pa tregon vajtjen' e ti n' Italit tɛ vjetɛrɛ ðe luftatɛ, qɛ ka bɛrɛ me vendesitɛ.

Γymɛs' e parɛ, qɛ rrefen arratin' e Enisɛ, i ngan ɛum' Oðisjesɛ, gymɛs'

e fundit, qe tregon luftate, embelen m' Iliaden.

Vjersetoret' e tjere u rane pas ketyre, vane de pas beses' se vjetere, q'este m'e pere per vjersetorete.

Astu de Firdesviu duke skuare mbreteret' e Persise ka vajsure ne beset te vjetere te Persise, ne te cilete ka pesture perrala eume per vjerse.

Si bes' e vjeter' e Persise, qe ngan me beset te Elinevet e te Latinevet, astu ede Firdesviu embelen m'Omir' e me Virgile, de Qahnameja m'Iliaden' e me Eniaden de gide po dua vjersetoret' e Asise kane krye Firdesvine.

Per luftene dote ne Qahnamet:

„Te dy uesterite u perpoqne nera me tjetrene ne menyre q'u perzjene; zer' i burravet e mundi gemimne; dragonte dore-hekurte i xveone spatate me zemerim e t'asperuare de u hode; e tere jeta ig ne ne gemim te mad, dua se dita ig future nde natet t' errete, sipetate ndrinin' e spatate; qys i stije er' e vjeshtse fletet' e selgut, astu de spata i stij burate per de; fusa ig

bere dett i gakte; trupat' isine pa koke, ðe krerete pa kesule; nga pluhur' i kuajvet te çpejte era ube mjerguλ' e drit' e spates' is vetetime ðe nga re e zeze bij siu i kuq. . . . ."

Per Rustemne, q'e ka ne vent t'Aqilehtit ðote:

„Krej i uesterise, Rustem' i bir' i Sali trimit, qe ðyente burrate, hipure me kalete si dragua, ulesua mbi armike, spat' e ti i çqeu qiejte.

Ne ditet te luftese trim' i urte me spat' e me ðike ðe me sipet' e me terkuze burravet trima u preu, u çqeu, u ðeu e u liðì kryete, krahrore, kembete, duarte. . . . ."

Kur ka vrare Rustemi ne luftet te bir' e vet Syhrabne me mos qohure ðe pastaj e ka qare me sume maλengime, pa kur e depon e em' e Syhrabit ðote:

„I vate fjala semese, qe Syhrabne trim e vrau korð' e tet, pa ðirri, u perpoq, ðe çqeu robate! i ra linjes eð' e çori, ndriti trup' i saj i bukure; beri kujene, çori faqet e barða; here vij

mε mεnt e herε habitej, herε bij pεrmbys e herε ngrihej i pεoλi nε gjeterinτ leεεrat' e bukura ðe i çkuli, pa hoði mi krye balt' e pluhurε ðe ðoεte:

Opirt' i mεmεsε ku je εtriturε tani nε baltε e nε gak! kiεa syte nd'uðε e ðoεηa tε mε viηε ηε fjalε nga Syhrabi! . . . . . "

Pεr Isfenajarε, qε e ka nε vent t' Irakliut tε Elinεvet, ðe rrefen εumε punra tε mbεða soje ðote:

„Me tε vεεurε dita liηεn' e verðε, lindja u bε e zjartε, gjðε naten e errete mbreti hoqi uðε me uεterinε, posa vu dieλi mε koke kuroren' e artε, gjðε ðeu qεgi, mbreti trim Isfenari e la uεterinε me Peeutenε, e vetε hyri nε pyλt posi dragua, pa ηε pyλ, i cili iste si parajsa, dieλi s'dukej farε, lumεηtε e kuλuarε rriðninε; i xbriti kalit ðe ndeη afere burimit; εtriga duke marr fytyrε tε bukurε, ube posi nuse, leεerat' e gata i binine nder kembε, εtatn' e kiε si selvija, e fytyrenε si dieλi, faqet i kiε si trendafile, u tfaq ðe ju qas trimit.

Isfendjari kiѳ ηɛ kɛrqɛλɛ pɔjɛλɛ nɛ λɛrɛtɛ, tɛ cilɛnɛ ja pat prurɛ Zoroastri prɛj parajsɛ Qɛɛtasbit, atɛ ja hoδi ѳtrigɛsɛ nɛ qafɛ, ahɛrɛ ajo ubɛ ηɛ plak' ɛ kahɛnitɯrɛ, faqɛt i kiѳ tɛ fiɛkɯrɛ, lɛɛrɛtɛ tɛ δiηɯra; pa ηɛ ѳpat' i hɛq δ'ɛ ѳtijɛ nɛ ballɛt. Mɛ tɛ vdɛkɯrɛ ѳtriga, qiɛλi u nxi. . . . . "

Firdɛvsiu δotɛ: tri-δɛtɛ vjɛt umunduaѳɛ po ηgaλɛt sɛ rɛ Pɛrsinɛ mɛ kɛtɛ Pɛrsiѳtɛ.

Qahnameja ɛɔtɛ ѳum' ɛ maδɛ, δɛ nuku ka fjal' Arabiɛtɛ si i pɛrdorinɛ tɛ tjɛrɛtɛ.

E ka bɛrɛ Qahnamɛnɛ nɛ kohɛt tɛ mbretit Mahmut-Sɛbyqtygin. Mbrɛti sɛ pari ja pɛlqɛu ѳumɛ, po pasdaj i δanɛ sɛ Firdɛvsiu do hɛsɛn' ɛ vjɛtɛrɛ pa ɛ mɛrziti.

Ahɛrɛ i ka δɛnɛ Firdɛsiu:

„O mbrɛt! nɛ mos trɛmbɛ ѳuɛjɛ, ki frikɛ ηga zoti: pɛrpara t'i ɛrδɛ ɛumɛ mbrɛtɛrɛ, po as ηɛ s'mbr... Nuk u trɛmbɛ ηga ɛpata im' ɛ prɛh... s'ɛ di, qɛ vjɛrɛtori po tɛ zɛmɛrohɛtɛ, ɛan, pa ɛarja mbɛtɛtɛ pɛr jɛtɛ?

Tɛ kiɢ mbreti tanɛ mbret ðe tɛmenɛ Zonɛ, mua dotɛ mɛ vij kurorɛ tɛ artɛ mbɛ kokɛ: po si s'ɛɛtɛ bir e fis mbreti, s'i dɛgoj dot emerat' e mbreteret . . . . . "

Pas kɛtyre vate nɛ Bagdat tɛ Halifeja, po pɛr Arabɛtɛ kiɢ ðenɛ nɛ ɛahnamet:

„Duke ngrenɛ harðjeɢka ðe duke pirɛ qumɛɢtin' e Kamilɛsɛ Arabɛtɛ kan' arriturɛ mɛ ɳɛ ɢkalɛ, qɛ kɛrkojnɛ kuroren' e mbreterisɛ! u ɢofɢ! o qiɛl' i ɢkretɛ! uɢtɛtarɛtɛ lakuriq, i par' i tyre lakuriq; korðet e ndryɢkura me miл tɛ ðyerɛ i kanɛ varurɛ mɛ qafɛ mɛ spango ! . . . ."

Pandaj vjerɢoj ngarjet' e Isufit pe ta.

Pas kohe Mahmuti dɛgoj ɳɛ ditɛ ɳɛ djalɛ, qɛ kɛndonte vjerɢat' e Ɑahnamesɛ, ðe u pendoh e u maλɛngye; pa nisi ɳɛrɛs mɛ eumɛ gɛ pɛr Firdesvinɛ, po ata rynin nga ɳɛ der' e qytetit, vjerɢɛtor' e nxirrninɛ tɛ vdekurɛ nga tjatɛra.

Иɛ nga tɛ miret' e pa nɛ parajsɛ

nd' endrre Firdesvine, de i da: qyo erde ketu ti qe te dinime pa fé?

Vjergtor' i da: ketu me prune, kur arçe, engeàite me kisine dale perpara de kendonine te tere kete vjerse te Qahnamese.

E lart' eà' e post e gidesise je ti, se di se ç'je, po gidesija je vete!

FUNT.

RABOJ I NDIHMETARVET.

	Gr. p.
Sali bej Butka	2.—
Qevqet Tepelena	2.—
Lyti Tinokastra	2.—
Haki „	2.—
Ali Zurati	2.—
Hiqmet Libohova	2.—

Mbledur me perpjekjen e Zotit Sabri Dajlan Panariti.

Sabri Dajlan Panariti	3.—
Xheladin Hasan „	2.—
Rustem Sejat „	2.—
Jorgi Vasil „	2.—
Josif Anastas Panariti	2.—
Stefan Petro „	2.—
Beqir Elmas „	2.—
Dajlan Jaho „	2.—
Hatem Nure Staravecka	2.—
Haki Glina Bruse	2.—

Shibin-el-Kom Egypte.

Jorgi Θ. Papa Konstandin	2.—
Arqimidi Opari edhe	
Miltiadi M. Terzi	2.—
Spiro Dine	2.—

St. Louis Mo Amerike.

Mbledur me perpjekjen e Zotit Ligor Panajot Fieri.

Ligor Panajot Fier	2.—

RABOJ I NDIHMETAREVET.

	Gr. p.
Zoi D. Quraka	2.—
Aazo K. Deliu	3.—
Vangel S. Cili Vlore	2.—
Koli D. Kaho Lavdari	2.—
Riza Abedin Duncka	2.—
Muharem Hysen Zepova	2.—
Sefer Sali „	2.—
Nako Petro Permeti	2.—
Naum Vasil Vidsuqi	2.—
Istref Bato Liboqi	2.—
Kosta Petro Pojani	2.—
Simi Sotir J. Concord N. H.	2.—
Luka Stojo Trebicka	2.—
Sali Ali Korça St. Louis mo	2.—
Sotir Andon Bukuresi	2.—

Park City Utah.

Ali H. H.	Voskopi	3.—
Sali Nexip	„	2.—
Sulejman Jaear	„	2.—

Kuston 2 grog.